

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
 Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adtnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A 64-ik gyalogezred dicsérete.

Az orosz offenziva irtózatot tüzeiben a 64. gy-ezred — házi ezredünk — újabb dicsőséget, hírnevet vivott ki magának. Különösen e hó első felében voltak kritikus napjai az ezrednek, mikor is napokig tartó heves elleneséges ágyutüzben hősiei vitézséggel tartott ki az ezred a félig széllött árkokban s végül is diadalmasan verte vissza a tiszteres tulerövel támadó orosz erőket. Rémes veszteségekkel vonult vissza az orosz ellenség. Ezerszámra feküdtek az orosz hullák a mieink drótsövénye előtt. Nem egyszer kézitására is került a sor, amikor derék fiaink példátlan hősiességgel kezelték a szuronyt és a kézi gránátokat. E harcokban az ezred a XII-ik hadtestnek feledhetetlen babérokot szerzett. Ezt a kijelentést a hadtestparancsnok tette.

Örömmel és jóleső érzéssel gondolunk a derék hősökre, akik nemcsak a hadtestnek, az ezrednek, hanem megyénknek és városunknak is büszkeségei lettek.

Az események színhelyétől messze talán nem is tudjuk úgy megítélni, értékelni házi-ezredünk dicső fegyvertényeit, legénységének, tisztikarának és parancsnokainak bátor és hős magatartását s éppen ezért leközzöljük azt a két sürgönyt, amit a dandár- és a hadosztály-parancsnokok az ezrednek a biskupici csata évfordulója alkalmából és a folyó dicsőséges harcok dicséreteként küldtek.

A dandárparancsnok sürgönye így szól:

Zum heutigen Ehrentage beglückwünscht das 32. I. Brig-Kmdo das Off-Korps und alle Angehörigen des Rgts auf das herzlichste. Vor 50 Jahren fügte das brave Rgt. ein neues Blatt in den Ruhmeskranz unserer althehrwürdigen Armee. Dass die Epigom vom selben Geiste beseelt sind, dass sie so wie ihre Vorfahren den Feind zu zerschmettern wissen, haben sie in 14 lägigen heißen Ringen in zerschossenen Gräben, in Blei- und Eisenhagel bewiesen. Ehre und Ruhm den braven 64-ern für und für! Koschatzki m. p. Generalmajor.

A hadosztályparancsnok sürgönye így szól:

Heute am 50-ten Gedenktage donnern die Geschütze hüben und drüben. Stolz kann das junge Regiment diesen Tag feiern. Noch sind die Spuren der letzten Kämpfe nicht verschwunden, in denen es seinen Geist und Heroismus gezeigt. Wütend stürmten tagelang des Feindes-Massen gegen halb zerschossene Gräben, doch keinen Schritt weicht 64. Wenn es dem Feind auch gelang in Eisen und Beton Breschen zu schlagen, — die lebende Mauer des Rgts stand fest. So feiert das Rgt seinen Ehrentag, so ehrt es seine Tradition. Ich beglückwünsche die Kmdten, die Off. und alle Mitglieder des Rgts zum heutigen Ehrentag. Ich bin stolz dieses schöne Rgt zu den mir unterstellten Truppen zu zählen und

bedauere nur, dass es mir die Verhältnisse nicht gestatten, das Regiment heute zu sehen. Scharitzer m. p., Feldmarschalleutnant.

A hazáért, a királyért, életük és vérük feláldozásával küzdő és harcoló derék ezredünk minden katonájának, közlegénynek, altisztnek, tisztnek és parancsnokainak egyaránt, szívből gratulálunk az e harcokban tanusított s felsőbb helyen is elismerésre talált kitartó, vitéz, bátor és eredményekben gazdag magatartásához és haditénykedéséhez.

Isten óvja őket minden bajtól, veszélytől s hozza őket mielőbb a teljes győzelemmel kivívott béke szárnyain haza övéikhez!

Abban az óriási hosszúsági frontban, melyben az egyes ezredek egymás mellett hősieen verik vissza a sápadt arcu muszka-cárnak korbácscsal és gépfegyvertüzzel előrehajtott bus katonáit, az erdélyi ezredek fényes sikereket arattak. A magyar és székely ezredek mellett vállalva, együttérezve a román ezredek is vetekedve vették ki részüket a harcok és küzdelmek dicsőségeiből, a magyar és román fiuk egy és ugyanazon testvéries érzés hatása alatt miveltek és mivelnek csodákat a tulerövel támadó ellenségget szemben. A közös haza szeretetéből fakadó testvériség az ország minden fiát egyesítette a haza, a trón megvédésében s hisszük, hogy ez a testvéries érzés a világháboru e nagy tüzeiben acéllá kovácsolodva, az eljövendő békés idők nagy munkájában is a közös haza és a trón felvirágoztatására fog szolgálni. Ugy legyen!

Ifj. Szántó Károly.

A kukorica-olaj.

Ez a világháboru sok meglepetést hozott. A Zeppelin léghajókról, a 42-es és 30 és feles mozsarakról, az óriási buvárhajókról nem is beszélve, többek között meglepetésszámba mehet az is, hogy lassankint kikristályosodik, hogy a maguk gazdasági erejében bizakodó nemzetek függetleníteni tudják magukat más idegen országoktól gazdasági téren is. A háboru előtt azt hittük, hogy narancs nélkül, melyet Olaszország adott el jó pénzen nekünk, vagy aixi olaj nélkül el sem képzelhető jó háztartás. Mindkét dolog kitünő, de le tud róla mondani még egy hadseregszállító is. Le tud róla mondani már csak azért is, mert a narancsnál jobb a kecskeméti barack s más egyéb hazai termékből sajtolt olajunk az aixi olajat nagyon szépen tudja helyettesíteni. Sőt a háboru folyamán meglepetésül azt is megtudtuk, hogy a legfinomabb ételolaj a kukoricának az ugynevezett csirájában van.

Akik vegytannal foglalkoztak, ezt a háboru előtt is tudták. Tudták többek között még azt is, hogy a kukoricaliszt megkeseredésének oka az, hogy nem csirátlanítják. A kukoricaliszt, amikor még kukoricakenyeret ettünk, rakásra romlott, viszont a kukorica csirájában rejlő drága olaj veszendőbe ment. A liszt romlását meg kell akadályozni, de meg kell menteni a kukoricacsirában levő olajat is,

mert így milliók pusztulnak el, olyan milliók, amelyeket békeidőben könnyűszerrel adunk ki külföldre, különösen a velünk hadilábon álló országokba. Erre a feladatra az Országos Központi Hitelszövetkezet vállalkozott, amely altruisztikus intézmény legközvetlenebb összeköttetést tart fenn a magyar gazdaközönsgel. A kormány a kukorica-olaj gyártását erre a szövetkezetre bízta. A szövetkezet azonban a gazdaközönsg jóakaratu megértése nélkül nem tud olyan számbavehető eredményeket elérni, mint amilyent a kukorica-olaj gyártás meghonosodása révén nemcsak a háboru alatt, de a háboru után is várhatunk. Arról van szó, hogy arra berendezett malmokban a kukoricát csirátlanítani fogják. A csirátlanított kukorica továbbra is a gazdaké marad, vagy a közsükséglet ellátására használják. A kukoricacsirából pedig az Országos Központi Hitelszövetkezet olajat fog sajtolni, amely az állam tulajdonát képezi, de annak ellenében, hogy a gazdak átengedték csirátlanításra a kukoricájukat, a hitelszövetkezet elég tekintélyes jutalmakat helyez kilátásba a termésüket felajánló gazdáknak.

Még a leglaikusabb szemmel vizsgálva is a hitelszövetkezeti központ akcióját, azt látjuk, hogy egy nagy vegyészeti gyártelep megalapításáról van szó, amelynél azok a kisgazdák fogják a legnagyobb szerepet játszani, akik nem irtóznak az ujitástól. Ezenkívül ki kell emelnünk azt is, hogy a kukorica csirátlanítása révén az állam a mostani nehéz pénzügyi viszonyok folytán teljesen függetleníteni tudja magát mindenféle olajbehozattól. Nem kell tehát idegen államoknak olyan dolgokért pénzt kiadni, amit magunk is előtudunk itthon állítani. Ebből a szempontból kiindulva őszintén hisszük, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet vezérigazgatójának, báró Korányi Frigyesnek a kukoricaolaj akcióját különösen a hitelszövetkezetekbe tömörült másfél millió gazda a legnagyobb készséggel fogja elősegíteni.

Az új leány-középiskola.

A hivatalos lap legutóbbi száma közölte a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét, amelyben értesíti az igazgatóságokat, hogy új leány-középiskolákat szervez. Jankovich Béla miniszter nemrég egy szegedi küldöttség előtt megemlítette a nagyszabásu reformot, amely a mai napon testet öltött.

Az új leány-középiskolának a felső leányiskola négy alsó osztálya lesz az alsó tagozata s e fölé a következő három típusu középiskola kerül:

1. a felső leányiskola V., V. és VII. osztálya;
 2. a felső kereskedelmi leányiskola, három évfolyammal;
 3. a leánygimnázium, négy évfolyammal.
- A felső leányiskola három felső osztályban neveléstant, háztartást, gazdasági, kereskedelmi és jogi ismereteket is fognak tanítani. A leánygimnázium is új tantervet kap, ezen-

tul a növendékek a felső leányiskola IV. osztályából lépnek át a gimnáziumba, de a polgári leányiskolából is át lehet lépni a gimnáziumba.

Az új felső kereskedelmi leányiskola tanterve a felső leányiskoláéhoz fog alkalmazkodni.

Az iskolafentartó fogja megállapítani azt, hogy a felső leányiskola négy alsó osztálya fölé a felső leányiskola melyik típusát szervezzék meg.

A felső leányiskola VII. osztályának befejezése után záróvizsga van, amely azonban nem kötelező.

A reformokat három év alatt hajtják végre.

LEVELEZÉS.

(A múlt számunkban „Offenziva a gazdák ellen” c. cikkre, amely az adóreform javaslatát a gazdákra nézve sérelmesnek, ellenben a plutokrátiára nézve előnyösnek tartja, kaptuk az alábbi levelet, melyet az audiatúr et altera pars elvénél fogva készséggel közlünk le. — Szerk.)

Nyiregyháza, 1916. július hó 25.

Kedves Károly Barátom!

Szorgalmas olvasója vagyok lapodnak, eljöttől végig elolvasom minden számát s míg olvasom, úgy képzelem, hogy ismét otthon vagyok az én szűkebb pátriámban, a nekem mindig kedves, hegyes-völgyes Hunyadvármegyében. A sors messze elvetett szülőfalumtól, a régiek közül mindig kevesebben vannak, az új embereket alig-alig ismerem s így bizony nem egyszer történik meg, hogy végigolvasva lapodat egy ismerős nevet sem találok benne. Ma is azonban, husz év múltán, minden érdekel, ami patriámmal összefügg, amennyire tudom figyelemmel kísérem az otthoni ügyeket, örülök veletek, ha örömtők van s bánatotok nekem is keserőséget okoz. Figyelem lapodat is, melynek nem egy cikkét olvastam élvezettel.

Ma kaptam meg a „Szászváros és Vidéke” 30-ik számát. Elolvastam kétszer is a vezércikkét s még most sem akarom hinni, hogy ez a Te lapodban megjelenhetett. Kedves Károlykám, hidd el nekem, hogy én soha életemben ennél kevésbé tárgyilagos cikket még nem olvastam. Magam is eléggé intenzíven foglalkozom közigazgatási kérdésekkel s csak természetes, hogy a ma annyira aktualis mindnyájunkat érintő adó ügyek is a legnagyobb mértékben foglalkoztatnak. Ily kérdéseket azonban tárgyalni, megvitatni, de nagyjában megérteni is csak úgy lehet, ha nem a földbirtokos, nem a bankár, kereskedő, vagy iparos szemüvegén keresztül nézzük a dolgokat, hanem az egyes foglalkozási csoportok érdekkörén felülemelkedve kutatjuk, keressük azt, hogy vagyona, jövedelemre való tekintettel, melyik foglalkozási ág mennyi adót bír el s így mennyivel kell, hogy hozzájáruljon az államháztartás szükségleteinek a fedezéséhez. Ismernünk kell elsősorban az egyes foglalkozási ágak szerint megoszló évi összjövedelmet, ismernünk kell a meglévő adókat, az államháztartás évenkénti szükségletét s tudnunk kell azt, hogy ezek az adók miképpen oszlanak meg. Igazságosan, arányosan oszlanak-e meg, nincs-e az egyik jövedelem a másik előnyére tulterhelve adóval? Distingvál-e az adótörvény fundált és nem fundált jövedelem között? Mert ugy-e bár, kedves Barátom, van valami különbség az én jövedelemem teherbíró képessége között, akinek se földje, se tőkéje nincsen és az olyan jövedelem között, mely vagyomból származik még akkor is, ha ez nem haladja is túl az én jövedelemem. Az a vagyom akkor is fog jövedelmezni, ha a gazdája munkaképessége csök-

ken, azt a házat, földet bérbe adhatja, más-sal munkáltathatja, pénzét takarékpénztárba helyezheti, vagy értékpapírba fektetheti, ha már maga forgatni nem tudja. Én azonban, kedves Barátom, Veled és sok tízezer társunkkal együtt koldulni mehetünk, vagy legjobb esetben is koplalhatunk nyugdíjfillérjeinkből akkor, ha elvesztettük munkabírásunkat. Sok-sok kérdést kell első sorban megvilágítva látnunk, hogy az adó témájához hozzá tudjunk szólni: Hogy azonban e kérdés tárgyalásához mi köze van a szabadgondolkodásnak, vagy pedig a nemzetköziességeknek, sehogy sem tudom megérteni, amint hogy érthetetlen előttem az is, hogy a háború második esztendőjének tizenkettedik órájában, mily cimen és jogon lehet bármely polgárát e hazának nemzetközi névvel illetni. „Offenziva a gazdák ellen?” Nálunk! Miért nem mindjárt „Offenziva az ég ellen?” Eredményre semmiben sem különböznék egyik offenziva a másiktól.

A jelen viszonyok igazán nem alkalmasak arra, hogy most tegyük kutatás tárgyává, miért nem engedték be a szerbiai állatot, azért mert beteg volt-e, vagy pedig azért, mert féltő volt, hogy olcsóbb hushoz találunk jutni. Majd aktuális lesz ez a kérdés is, ma azonban egyelőre sokkal aktuálisabb kérdések várnak feleletre, sokkal égetőbb ügyek megoldása. Aktuális ma elsősorban az államháztartás kérdése. A háború pénzbe, sok-sok pénzbe kerül, ezt elő kell teremteni a kormánynak s ezt nekünk, állampolgároknak kell összeadnunk, ha azt akarjuk, hogy győzelmesen fejezzük be ezt a rettenetes élethalál harcot.

Lapod vezércikke, kedves Barátom, nem alkalmas arra, hogy azzal szemben elfogadható és meggyőző számok és adatok egész tömegével bizonyítani igyekezzem azt, hogy a földbirtok hozadéka minden létező más jövedelemmel szemben a legkevésbé volt, van és lesz adóval terhelve, s hogy a föld tulajdonosa az, aki ha kereskedő és iparos is egy személyben, — pedig rendszerint az, — fizeti aránylag is a legkevesebb adót, — a kataszteri és nem a tényleges jövedelemen alapuló földadót.

A nagytőkét terhelő adók igazságosságához sajnos, szintén sok szó fér, de tárgyilagosan, érdektelenül és ami a fő, gyűlölködés nélkül kell az ilyen komoly témákat kezelni. Meg kell ismertetni a közönséggel az egyes adónemeket, mutassunk rá számokkal, adatokkal bizonyítva, az adók hibáira, mutassuk ki a fennálló aránytalanságokat, hasonlítsuk össze adórendszerünket oly államokéval, ahol a progressivitás, az általánoság elvét nagyobb mértékben látjuk érvényesülni mint nálunk. Mindezeket azonban, ismétlem, nem gyűlölettel, nem innen-onnan felkapott, pillanatnyilag talán hatni tudó frázisokkal kell cikkeinkben elmondanunk, hanem megfelelő előtanulmányok után, kellő objektivitás kell, hogy vezessen az ilyen feltehető fontos és közérdekű kérdéseknek a nyilvánosság előtt való tárgyalásánál. A háború után száz és száz fontos, életbevágó kérdés kell, hogy megoldásra találjon, de hová jutnánk el, ha a vidéki sajtóorganumok minden egyes ily kérdésben az „Offenziva a gazdák ellen” című cikkhez hasonló értelemben cikkeznének.

Arra kérlek, kedves Barátom, hogy szoríts levelemnek helyet lapodban és ha közigazgatási vagy pénzügyi cikkekre valamikor szükséged volna, kész örömmel állok szerény tehetségemhez mérten rendelkezésedre.

Régi barátsággal üdvözöl, igaz hived

Fekete Sándor,
takarékpénztári igazgató.

Üdülők figyelmébe!

Aki az európai háború miatt tönkretett idegeit erősíteni akarja, siessen haladéktalanul Sebeshelyre!

Itt a déli Kárpátok tövén, pormentes havasi levegővel bíró mérsékelt éghajlat alatt, hol a nyári napsugarak az egész természetet belelevenítik, egy *havasi természetes, édes vizű fürdőmedencét állítottam fel.*

Tehát a víz, a levegő és a napsugarak képezik itten azon egészséghelyreállító erőket, melyeket az Isten a természetben rejtett el.

Minden természetszerűen megy nálunk, mindenféle erőszakos vagy műszeres elbánás mellőzésével és tüdítő csendességben, az emberi erőművek fárasztó lárámjától távol, természetes egyszerűségben a további napi foglalkozások folytatásához szükséges erők visszaszerezhetnek.

Megjegyzem, hogy éppen mert mindenben a természet után akarok eljárni, semminemű elpuhító, szükségtelen kényelmet nem fogok bevezetni, s így kérem azokat, akik ugynevezett modern berendezéseket keresnek, hogy ne fáradjanak hiába hozzánk, hanem nagynevű fürdőbe és szanatóriumokba menjenek, ide pedig azok jöjjenek, kiknek a józan ész diktálja, hogy a természet adományaival luxust ne üzzenek.

A papok, tanítók, orvosok és a szászvárosi járási tisztviselők kedvezményben részesülnek. A fürdő nyitva van július 1-étől.

Elvünk nem hasznót keresni, hanem hasznossá válni!

Ó-Sebeshely, posta és állomás Szászváros. Bővebb tájékoztatással szolgál:

Bologa Athanász,
gör. kath. lelkész, szentszéki ülnök.

NAPI HIREK.

— *Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.*

— **Személyi hír.** Szakáts István kir. járásbíró, a helybeli járásbírószág vezetője 2 heti szabadságra ment. Helyettesítéssel Sebestyén Árpád kir. járásbíró bizatott meg.

— **Kitüntetés a 64-ik gy.-ezredben.** A király Heller József őrmestert a háború alatt tanusított kitűnő szolgálatainak elismerésül a vaséremkereszttel tüntette ki.

— **Kitüntetések a 71-ik gy.-ezredben.** A király Kallós Árpád egészségügyi hadapródot a harctéren tanusított vitéz és önfeláldozó magatartásáért az arany érdemkereszttel a vitézségi érem szallagján tüntette ki, míg Dugonics Ferenc őrmester a háború alatt tanusított kitűnő szolgálatok elismerésül a vaséremkeresztet kapta.

— **Előléptetés.** Kaital Árpád 71. gy.-ezredbeli egészségügyi hadapród segédorvos helyettesé lépett elő.

— **Hősi halál.** Dr. Lendvay Márk körösbányai orvos fia, Lendvay Lajos jogszigorló, tart. vadászhadnagy mult hó 15-én az olasz harctéren hősi halált halt. A hős hadnagy a helybeli gimnáziumnak növendéke volt.

— **A besorozottak bevonulása.** A Neue Freie Presse közlése szerint Ausztriában most jelent meg a rendelet, amely a legutóbb sorozott 19 éves alkalmas katonaköteleseket fegyveres szolgálatra hívja be. Ennek a korosztálynak besorozottait két csoportba osztják és azok, akiket július 22-ike előtt soroztak, augusztus 1-én tartoznak bevonulni, akik pedig július 22-ike után kerültek sor alá, aug. 10-én. A behívás egyaránt szól az ausztriai s a magyarországi állampolgároknak.

— **Akinek hét fia katoná.** Ritka kitüntetésben részesült Mózes Mendel Mihály petrozsényi lakos. A kabinetiroda értesítette vármegyénk főispánját, hogy nevezettnek, mint 7 hadbavonult fiu atyjának Ófelsége magánpénztárából 500 K egyszeri pénzdómant, valamint emlékjelül nevének kezdőbetűivel díszített ezüst órát ajándékozott. A legmagasabb helyről származó ajándékok már meg is érkeztek.

— **Halálozás.** Sinka Péter gör. kel. esperes, a vajdahunyadi „Corvineana“ Bank alapító igazgatósági tagja, július hó 19-én, életének 63-ik, papságának 39-ik évében Batizban elhunyt. Temetése ugyanott f. hó 22-én ment végbe.

— **Járványorvos a megyében.** A belügyminiszter az orvoshiányra való tekintettel Weisz Alfréd dr.-t járványorvosi minőségben az alispán rendelkezésére a megyébe küldötte ki. A járványorvos székhelye Piski lesz, honnan a felmerülő szükség szerint ide vagy oda lesz szolgálattételre beosztva.

— **Kitüntetett orvos.** Ófelsége a király dr. Hosszu Jenő segédorvost, Déva város szülöttét, ki az olasz fronton küzdő hős katonáinknál teljesít fáradhatatlan szorgalommal szolgálatot, érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján tüntette ki.

— **Szerencsétlenül járt vasuti munkás.** Nagy Antal, a m. kir. államvasutak piskii fűtőházának fiókműhelyében alkalmazott 21 éves géplakatos f. hó 23-án délelőtt a fűtőházban azzal volt elfoglalva, hogy egy javítás céljából szétválasztott mozdonyt és szerkocsit összekapcsoljon. A félkör alakban épült fűtőház egyik kapujában úgy volt elhelyezve a mozdony, hogy szerkocsija benne a fűtőházban állott, míg maga a mozdony a fűtőházon kívül, a mozdonyfordító felé vezető vágányon állott. A lakatos gyanútlanul végezte munkáját, miközben egy mozdonyt, mely a fordítóról jött a fűtőház felé, — annak vezetője nem tudván arról, hogy Nagy a mozdony és szerkocsi között dolgozik — a javításban álló mozdonyra toltak úgy, hogy Nagy Antal az általa összekapcsolandó mozdony és szerkocsi közé került, melyek mellkasát nagy erővel összenyomták. Jajkiáltásaira a mozdonyt szétkapcsolták és a súlyosan sérült fiatal embert eszméletlen állapotban a piskii kórházba szállították. Sérülése igen súlyos, mert belső részei szenvedtek nagymérvű zuzódást, de a gondos ápolás remélhetőleg meg fogja menteni az életnek.

— **Legfelsőbb elismerés.** A f. hó 19-én megjelent hivatalos lap közli, hogy Ófelsége megparancsolta, miszerint Wachter Erich dr., 59. gyalogezredbeli tartalékos segédorvosnak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartásáért a legfelsőbb dicséret elismerés újlag tudtul adassék. Dr. Wachter Erich Brunauer János nevű tisztiszolgája a fenti kitüntetés kapcsán a vitézségi nagy ezüst éremmel lett megjutalmazva. Ugy látszik, orvos és szolgája nem közönséges hadi-bravurért lettek kitüntetve. Gratulálunk!

— **Katonai hírek.** A Külügy-Hadügy legutóbbi száma többek közt az alábbi fontosabb híreket közli: — A hadiévек beszámítása. A hadügyminiszter a kormánnyal egyetértve megállapította, hogy a jelenlegi háború tartamára csak azok részesülnek a hadiévек kedvezményében, kik a naptári évек mindegyikében legalább három hónapon át teljesítettek tényleges szolgálatot. Kivételt tesznek természetesen mindazokkal, kik sebesülés vagy a háborúban szerzett betegség miatt önhibájukon kívül három hónál rövidebb időt töltöttek a

tényleges szolgálatban. — A felmentettek behívása. A hadvezetőség, mely a katonai felügyelet alatt álló vállalatoknak bizonytalan időre felmentett alkalmazottaiból egyrészt már eddig is bevonultatott, hir szerint az ősszel a felmentettek nagyobb részét, amennyiben nélkülözhetetlenségük a szigorubb mérlelésnek nem felel meg, az illetékes népfőlképarancsnokságok útján, a szükséghez képest, fokozatosan behívhatja katonai szolgálattételre. A felmentések korlátozásával van összefüggésben az az intézkedés, hogy a legutóbbi pótszemléken ujrászorozott és alkalmasokká vált hadkötelesek behívását elhalasztották. — Az egyenruházati cikkek eladása. Előfordult visszaélések miatt elrendelték, hogy katonai ruházati cikkek csakis a hadügyi kincstárnak, vagy a fegyveres erő tagjai részére, illetőleg azok meghatalmazottainak adhatók el, vagy az ő rendelkezésükre szállíthatók. — A sebesülési pótdíjat azoknál az állami alkalmazottaknál, kik rokkanttá váltak és ismét állami szolgálatba léptek, 96 koronára szállították le. A hadügyminiszter most úgy intézkedett, hogy a rokkantsági nyugdíjat beszüntessék, de a sebesülési pótdíjat pontosan kiszolgáltassák.

— **Mármaros- és Besztercze-Naszód-megyébe csak katonai engedéllyel lehet utazni.** Mint a „Budapesti Tudósító“ illetékes helyen kapott felhatalmazás alapján jelenti, az északkeleti harctér külső és belső hadműveleti területének beosztásában az a változás történt, hogy Mármaros- és Besztercze-Naszód vármegyéket a belső hadműveleti területbe osztották be. Odautazáshoz tehát külön katonai engedély is szükséges.

— **A dévai rendőrkapitány bevonult katonai szolgálatra.** Liedemann Hugó rendőrkapitányt, ki tudvalevőleg nyug. 23. honv. gy. ezr. főhadnagy, a múlt héten a honvédelmi miniszteriumba szolgálattételre rendelték be. Távolléte tartamára a rendőrkapitányi teendőket a tanács egy régebbi határozata alapján Solyomossy László városi aljegyző látja el.

— **Hirdetmény.** Ez uton is értesitem az érdekelt lótarló gazdaközönséget, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter ur 220465/20/b/916. száma alatt a cs. és kir. hadügyminiszter urral egyetértőleg elhatározta, hogy a hadrakelt sereg részére a háború tartama alatt még szükséges lovak a mezőgazdasági és ipari érdekek megóvása végett — elsősorban szabadkézből való bevásárlás útján kívánja biztosítani. E bevásárlásokkal katonai bizottságok bizatnak meg. A vásár ideje és helye idejkorán közhírré lesz téve. Szászváros, 1916. évi július hó 14-én. Andrae, polgármester.

— **Football mérkőzés Vajdahunyadon.** F. hó 23-án vasárnap délután jótékonycélu football mérkőzést rendezett Vajdahunyadon az odaváló ifjusági sportegylet a Dévai Ifjusági Sportegylettel. A mérkőzést szép számú közönség nézte végig, s azt 4:0 arányban a Vajdahunyadi Ifjusági Sportegylet nyerte meg. A goalokat Huszár, Benedikti, Zatoschil és Tusel rugták. Vajdahunyad állandóan fölényben volt. Biró Velicsek Frigyes, a „Piskii Vasutas Sportegylet“ titkára volt.

Hátszegi Felső Kereskedelmi Iskola Női Kereskedelmi Szaktanfolyam. Fiú- és leányinternátus.

Érettségi vizsgálat. Egyéves önkéntesség. Állás közvetítés. — Prospektus ingyen. A délkeleti Kárpátok legszebb és leg-
330 egészségesebb vidékén. 3-5

— **Halálozás.** Páris Sándor általánosan ismert szászvárosi polgártársunk f. hó 28-án 82 éves korában meghalt. Az elhunytban Páris Albert helybeli asztalos-mester az édes apját gyászolja. Temetése f. hó 29-én ment végbe nagy részvét mellett.

— **Uj tüdőbeteg gondozó.** Muzsnay Béla hátszegi polgármester és Székely Dezső dr. városi tisztifőorvos fáradozására Hátszegen tüdőbeteg gondozó intézet létesül, ami mindenestre jelentős mozzanata a tüdővész ellenes megyei mozgalomnak.

— **A 39—50 évesek pótsorozása.** A honvédelmi miniszter értesítette a vármegyét, hogy az 1877—1866. években született népfőlkelésre kötelezettek újabb sorozását aug. 29-től szeptember 21-ig kell megtartani.

— **Halálos esés a szénáskocsiról.** Halálosvégű baleset történt f. hó 23-án vasárnap a Piskivel szomszédos Balakuta község határában. Muntyán Tódor 52 éves máv. piskii fűtőházi napszámos a mezőről a lekaszált szénát szállította szekeren haza, amelyen ő maga is elhelyezkedett, egy utkanyarlatnál azonban a szekér kissé féloldalra dőlven Muntyán a szénáskocsi tetejéről oly szerencsétlenül bukkolt le, hogy agyrázkódást szenvedett, minek következtében beszállították a piskii kórházban, ahol f. hó 25-én délután kiszenvedett.

— **A nagyszabeni metropolitaválasztás.** A görög-keleti román egyházi kongresszus tudvalevőleg augusztus 5-én fogja néhai Metianu János metropolita elhunytával megüresedett méltóságot betölteni. Nagyszabeni jelentés szerint Christea Miron karánsebesi püspök, Roska Özséb archimandrita és Puscaru Hilarion helynök kijelentették, hogy a jelöltetésről lemondanak. Eszerint a választás csak Pap János aradi püspök és Mangra Vazul országgyűlési képviselő, nagyváradi püspöki helynök között fog megtörténni.

— **Nem szabad állatainkat gabonával etetni.** A kormány egy újabb rendelete szerint gazdasági szükséglet címén búzát, rozstot vagy kétszerest az állatállomány szükségletére számításba venni senkinek sem szabad és akár a gazdasági szükséglet címén megtartott vagy megvásárolt búzát, rozstot és kétszerest állatok etetésére felhasználni tilos. Aki e tilalmat megszegi, büntetendő.

— **A játék áldozata.** A piskii gyermekek pajkossága és neveltlensége valóságos közmondásos és őszintén meg kell állapítanunk, hogy annyi rossz gyerekekkel, mint amennyi Piskin létezik, vajmi kevés más város dicsekedhetik. A rakoncátlanságnak és pajkosságnak nagyon sok szomorú végű áldozata került ki már a piskii gyermekek közül; ennek csak nem is olyan régi áldozata volt, a téglagyár kéményéből lezuhant Bukta Antal, aki életével fizetett pajkosságáért. A gyermeki pajkosság és könnyelműség ismét áldozatot kívánt Piski kisdedeiből s ezuttal a változatosság kedvéért egy kis leányka a szerencsétlen áldozat. Stekaf Mihály 9 éves Juliska nevű leánya ugyanis f. hó 21-én Piski állomáson több társával játszadozott a földgáz szállítására használt tartányok közelében. E tartányok merőlegesen vannak egymás mellett felállítva a pályaudvaron, úgy hogy erősebb lökésre könnyen ledőlhetnek. Ezért egy vasuti alkalmazott figyelmeztette a gyermekeket az ebből származható veszedelemre és a gyermekeket elkergette onnan. Az egyik pajkos gyermek azonban futásban meglokte az egyik tartányt, mely lömör vasból lévén tekintélyes súlya van s az rázuhant a közelében levő Stekaf Juliskára, akinek jobb láb-

szárát eltörte s amellet súlyos természetű belső sérüléseket is ejtett rajta. A szerencsétlen gyermeket a dévai közkórházba szállították, ahol nagy kinok között meghalt. A szomorú eset újabb intőpéldául szolgálhat a szülőknek arra, hogy gyermekeiket jobban óvják és ne engedjék olyan helyeken játszani, ahol semmi keresnivalójuk nincsen.

— **Ellenőrzik a fölmentetteket és szabadságoltakat.** A közös hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter azonos szövegű rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében a helyi katonai parancsnokságok állandó szigorú ellenőrzés alapján havonta jelentést tartoznak fölterjeszteni arról, hogy a fölmentett, illetve szabadságolt havidijasok és a legénységi állományhoz tartozók végezik-e azt a közérdekű munkát, amelynek elvégzése céljából fölmentésüket, illetve szabadságoltatásukat nyerték. A katonai parancsnokságoknak joguk van az ellenőrzés megkönnyítésére a fölmentést javasoló közhatóság segítségét kérni és igénybe venni. Az ellenőrzést gyakorló közeg számára kötelező a fölmentett vagy szabadságolt havidijas, vagy legénységi állománybeli katona hivatalfőnöke vagy munkaadója a szükséges fölvilágosításokat megadni. A fölmentetteket hivatalukban, munkahelyükön vagy lakásukon keresik fel az ellenőrző közegek, akik tapasztalataikról naponta tesznek jelentést. Ha e jelentés szerint a fölmentettek és szabadságoltak nem végeznék munkájukat, a szabadságoltak azonnal behívhatók katonai szolgálatra, a fölmentettek behívására vonatkozólag pedig a katonai parancsnokság felterjesztése alapján a cs. és kir. hadügyminiszter, illetve a honvédelmi miniszter rendelkezik.

— **A piskii műhelyi jéggyár** f. hó 25-én megkezdte üzemét s naponta 10 órai üzem mellett 200 kgr. jeget állít elő, melyből első sorban a vasúti kávézót, a máv. kórházat és a vasúti vendéglőt elégíti ki. A helybeli vendéglősök, korcsmárosok és hentesek részére egyelőre jeget még nem szolgáltatnak ki, erre csak majd a m. kir. államvasutak igazgatóságától nyerendő engedély leérkezése után kerül sor. A jéggyártó gépet Elekes és Társa budapesti cég szállította s az ammoniak töltéssel dolgozik.

— **Szappan helyett szivarhamu.** A német újságok most egy új találmánynak csinálnak propagandát. Az új találmány szerint a szivarhamu legalább kézművésznél nagyon jól pótolhatja a szappant, mert jelentékeny hamuzsirtartalma van. Sajnos, e találmányt leginkább csak azok alkalmazhatják, akik vagy sokat szivaroznak, vagy keveset mosakodnak.

— **Mit szabad árusítani a hustalan napokon?** A belügyminiszter tudvalevőleg tavaly július 3-án kelt rendeletével két hustalan napot: a keddet és pénteket jelöli meg. Ezek a napok tilos hust s csakis u. n. mellékterméket szabad árusítani. Miután sokan a „melléktermékek” fogalmát félreértették, a belügyminiszter most pontosan meghatározta, hogy: agy, gerincvelő, tüdő, szív, máj, hasnyálmirigy, kedszmirigy, pacal, borjúfej és láb, vese, tőgy, orr, csont, marhaköröm, sertésfej, köröm és bőrke értendő eme elnevezés alatt. Ezeket a felsorolt melléktermékeket a hustalan napokon is szabad árusítani.

— **A dévai dispensair** hosszú pihenés után f. hó 20-án igazgatósági gyűlést tartott, melyen Hajduczy József és Apáthy Árpád dr.-né ügyvezető elnökök, özv. Gerey Gyuláné, Mailand Oszkárné, Mótz Miklós dr.-né, Osztroics Zsigmondné elnökök, Mailand Henrik dr. főorvos, Székely Sándor, Szeles Henrik titkárok és Hirsch László pénztáros voltak

jelen. Hajduczy József az országosan megindult tüdővész ellenes akciót körvonalozta elnöki megnyitójában s ismertette a megyei mozgalom irányítására az alispán és megyei főorvos által kezdeményezett intézkedéseket. Majd megrendült egészségi állapotára hivatkozással bejelenté, hogy kénytelen az ügyvezetésről lemondani, bár az elnökségben továbbra is megmaradni óhajtat. E bejelentés után ismerteti azokat az általános nehézségeket, melyek a háború alatt az egyesületet eredeti hivatásától elterelték, de dicséretes odaadással tettek tanúságot hölgytagjai, kik a sebesültek ápolásában buzgólkodtak. Mailand főorvos sajnálattal fogadja az ügyvezető elnök lemondását, de indokai előtt meghajlik. Javasolja, hogy az állás betöltésére kérjék föl Boér Gábor központi főszolgabírókat, aki eddig is, főleg a segítő akcióban, igen értékes tevékenységet fejtett ki. Bejelenté, hogy újból megkezdte a betegek segélyezését. Igyekezni fog az intézet működését felszínen tartani. Szükség volna arra, hogy az egyesületet állandó segélyekkel erősítsék. A munkásbiztosító pt. 400 K évi segélyt ad tagjainak gyógykezelése ellenében. Hirsch László pénztáros az 1915. évi zárszámadást terjeszti elő. Végül Apáthy Árpádné jelenti, hogy Horváth Dezső dr. és ifj. Schneider József a dispensair javára rendezett hangversenyük jövedelmével gyarapították az egyesület vagyonát, miért is nevezetteknek önzetlen fáradozásukért az egyesület nevében hálás köszönetét fejezi ki.

— **Mozi.** A helybeli mozi-vállalat a múlt vasárnapi szép előadás után újra újdonságokkal kedveskedik közönségének. Az est slágerje: Liliom kisasszony c. legenda lesz, főszereplő Rita Saccheto. Előadás ma, vasárnap d. u. és este. Bővebbet hirdetéseink között.

— **Betiltott lapok.** A belügyminiszter a Marosvásárhelyen megjelenő „Világító Őrtorony” és „Krisztus Jelenlétének Hirdetője”, továbbá az ennek mellékletét alkotó „Tanítás” című időszaki lapokat, a hadviselés érdekeit veszélyeztető tartalmuk miatt betiltotta.

— **A végrehajtók napidija.** A kormány elrendelte, hogy a bírósági végrehajtók a háború ideje alatt teljesített hivatalos eljárásaiknál az érvényben lévő szabályok szerint járó napidijon és fuvardijon felül a fél terhére 4 K napidij-pótlékot és a tengelyen tett utak után, ha ily fuvar tényleg igénybe is vesznek, km.-ként 30 fill. fuvardijpótlékot számíthatnak fel.

— **Galíciai csikók a gazdaközönségnek.** Mint illetékes helyről értesültünk, a földmivelésügyi miniszterium legközelebről 70 drb. Galiciából rekvirált csikót küld várme gyénk gazdaközönsége részére. Szétesztásuk a wolhyniai csikókéhoz hasonlóan árverésen fog megtörténni, előzőleg azonban egy hónapon át Nagybarcsán tartják állategészségügyi megfigyelés alatt.

— **Temesvári balkáni iroda.** Temesvárról jelentik: Temesvár városa, valamint a temesvári kiviteli vállalatok képviselői bevonásával Geml József polgármester elnöklésével gyűlést tartottak, amelyen megalakították a balkáni gazdasági jelenségek figyelemmel kísérésére tervezett balkáni irodát. Az iroda vezetője Szávay Zoltán dr. lesz, aki legközelebb megkezdé működését.

— **Küldjünk katonáinknak alsó melegruhát, látcsövet, thermos üvegeket, teát, konyakot, likórt, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtáparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **Felirónók, pincérnők fizetése.** Mult számunkban közöltük, hogy a hátszegi rendőrkapitány egy üdvös rendeletet adott ki, melyben a kávéházi felirónók és a vendéglői pincérnők fizetését állapította meg, hogy ezáltal lehetővé téve e nőknek a biztos megélhetést, a venerás betegség terjedését meggátolja. 30—60 K havi fizetést és ellátást biztosít e rendelet Hátszegen e nőknek. Nálunk Pap András rendőrkapitány már hónapokkal ezelőtt adott ki hasonló rendeletet a kávécsok és vendéglősöknek, de nem sok gyakorlati haszná van az ily rendeletnek, mert ez a fizetés még nem olyan, hogy ilyen foglalkozású nők érnyeiket teljesen megóvja. Maguk az alkalmazottak nem tartják be ezt a javukra szóló rendelkezést, mert csakis ott maradnak meg, ahol mellékkeresetük is van. Ilyen mellékkereset a cigaretta eladás is, amit a rendelet folytán a vendéglősök megvonnak tőlük.

— **Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háború meddig tart s mennyire vesszi igénybe meglévő készleteinket!**

— **Varju-hus.** A Baróton megjelenő „Erdővidék” írja: A varjut mint káros madarat irtani szokták, mert mindenfelé igen sok van. Németországban a varju-hust eszik és azt mondják, hogy a fiatal varju jobb, mint a csirkepecsenye. Valószínű, hogy nemsokára az élelmes vadászok százával fogják piacra hozni és vevő is sok fog akadni rájuk. Írtásukkal a mezőgazdasági termelésnek használnak.

— **Hol szokott Ön borotválkozni?!** *Theil Ede fodrász-termében* (Szászváros, Főter), ahol hygienikus, gyors és pontos kiszolgálás van.

— **Izgató levelek az orosz foglyok kenyérében.** Szabadkáról írják: Ungár Lajos földbirtokos bácskossuthfalvi gazdaságában dolgozik egy orosz fogoly. Az orosz, aki kiválóan türelmes és jóindulatu ember volt, a mult héten megcsökönnyösödött s nem akart dolgozni. Mikor kérdezték, hogy mi a kifogása, miért nem dolgozik, mi bántja, hosszú huza-vona után azt felelte:

— Idejönnek a mieink s aztán megbüntetnek, ha mi a magyaroknak segítünk aratni. Most a cár azt akarja, hogy a magyarok éhezzenek, akkor mi biztosan győzünk.

Nagynehezen meggyőzték az ijedt fogoly muszkát, hogy az oroszok Magyarországra csak fogolyként jönnek, a cár hadseregét véres fejjel kergetik vissza a Kárpátokból s azt kérdezték, honnan hallott ilyen híreket az oroszokról. A muszka megint habozott egy darabig, azután bevallotta, hogy ő is s még igen sok orosz fogoly a hazuról kapott csomagokban fekete kenyérbe belesütve levelet kapott, amelyben a következőket írták nekik:

„A cár serege közeledik, hogy kiszabadítson benneteket. Ne dolgozzatok az ellenségnek, hogy pusztuljon éhen. Akiről megtudják, hogy az ellenség számára dolgozott, arra irgalmatlanul lesújt a cár büntetése.”

Valamennyi levélnek majdnem azonos volt a tartalma, ami szinte kétségtelenné teszi, hogy megrendelésre írták és felsőbb parancsra csempésztek be a csomagba jámbor orosz szülők, akik ittlévő fogoly gyermekeik miatt könnyeznek.

Kossuthfalván azóta csendőrök cenzurázzák az orosz foglyok csomagjait s megnézik, hogy mi rejtőzik a szeretetadományokban. Jó volna azonban, ha erről a levélcsempészésről szélesebb körben is tudomást szereznének és megakadályoznák, hogy a cári hatalom terrorizálja és bajba kergetse a fogoly orosz katonákat is.

NYILTTÉR.)*

Tekintetes Szerkesztőség!

Tisztelettel kérném az alábbi panaszt becses lapjába közzétenni, mert jó, hogy háboruban vagyunk, de az már türethetetlen állapot, ami a szászvárosi nagytőzsdében megy végbe. Nem tudom tulajdonképpen, hogy ki a dohány-nagytőzsdés, némelyek szerint egy grófnő, némelyek szerint Lobstein, már akárki, de dohányt — mi kistrafikosok — nem kapunk.

Most tessék a mi helyzetünket fontolóra venni. Bejövünk Algyógyról, fizetünk egy szerkéért 8 koronát, sőt 10-et is, akarunk venni 2—300 kor. értékű dohányt és kapunk a legjobb esetben, ha már jól megy a dolog, 50—60 korona értékűt. A kistőzsdés kap az államtól 10%-ot az eladott dohányárúkból, ebből fizet mindjárt a nagytőzsdébe 3%-ot, marad 7%, kapok 50—60 kor. értékű dohányt és fizetek 8—10 kor. fuvarbért. Ugy-e szép hasznunk van? De a pénzügyőrség ne lássa a dohány-könyvecskében, hogy én rendeltem 2—300 kor. értékű dohányt és kaptam ennek öt vagy hatodrészt. Azt mondja a nagytőzsdés, hogy a könyvecskébe csak neki szabad beírni a megrendelést, ez közönséges kijátszása a törvénynek, mert nem hiszem, hogy erre rendelet volna. Délután pedig absolute nem ad dohányt, csak délelőtt.

Van-e erre rendelet? Miért nem kapunk dohányt meg cigarettát? Azért, mert ő tartja magának és eladja kicsiben, mert ha nekünk ad, akkor talán kap 1½ vagy 2%-ot, abból nem tudom, mennyit ad a grófnőnek, de így ha ő kicsibe adja, marad neki 7—8%.

Például 30 filléres dohányt már jó két hónapja hogy nem kaptam, cigarettáról pedig jobb nem is beszélni. Gyulafehérvárt és Déván van a nagytőzsdékben dohány és cigaretta minden fajtaból bőven, miért nincs itt? Nincs pénze? Akkor adják másnak, aki rendelkezik megfelelő tőkével és ne nyomorítsanak bennünket. Miből élünk ebben a rém nagy drágaságban és miből fogjuk a nagy adókat fizetni?

Tessék Szerkesztő ur egyszer bemenni a tőzsdébe, ha kér egy paraszt egy 30 filléres dohányt, ha nem vesz papirt is hozzá, nem kap dohányt, abban van a rejtély, hogy a papírnál és a gyufánál 25—30%-ot keres. Akkor miért adjon nekünk dohányt? Tisztelettel kérném ezt közzétenni.

Algyógy, 1916. július 23.

Egy kistrafikos.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

Szeret-e ön olvasni?

A „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” könyv- és papírüzletében

(Szászváros, Vásár-utca, a protestáns templomok bejáratával szemben) kaphatók a legújabb és legmodernebb könyvek

a legnagyobb választékban. (Modern könyvtár, milliók könyve, háborus irodalom legújabb művei, zeneművek, tan- és szakkönyvek, képeslevelező-lapok, író-rajzszerk, levél- és okmánybélyegek, váltó-ürlapok, naptárak, írompappák, háborus térképek, névjegyek, levélpapírok, dohány- és szivar-árulás, stb., stb).

Nyomdai rendelések felvétetnek!

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek!

Eladó

309 11—

egy jókarban lévő nyári (nyitott) és 8 személyre szóló omnibusz. — Ára 380 K. Az omnibusz Szászvároson megtekinthető. Cim e lap szerkesztőségében.

A Klipp-hal pótolja a drága húst!

Háztartásoknál, fogolytáboroknál és munkás-élelmézéseknél kitűnően bevált a :: ::

KLIPP-HAL

melyből kiadóságánál fogva a legizletesebb ételek készíthetők. 5 kilós postacsomagot 18 K-ért szállít

Ábrahám Albert

kereskedelmi ügynöksége Hátszegén.

9—10 Készítési leírás ingyen! 319

DÓZSA-féle :: polgári vendéglő és étterem Szászváros, Ország-ut.

Tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki közönséget, hogy a Szászvároson, Ország-ut 17. sz. alatt lévő :: :: ::

polgári vendéglőt és kávéházat

újából kezelésbe vettem és azt hadba vonult férjem helyett személyesen fogom tovább vezetni. Étkezni lehet étlap szerint. Izletes és jó ételek, tisztán kezelt és jég behűtött italok. Abonenseket a háznál vagy házon kívül is elfogadok.

Katonáknak kedvezményes árak!

Gyors és pontos kiszolgálás! Nyári helyiség! — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri, teljes tisztelettel:

Dózsa Józsefné vendéglős. 11 1—

Tavaszi és nyári szezon!

Szövetek egész öltönyökhöz!

Brünni, reichenbergi és olműtzi posztógyárakból pervien- és doszking-szövetek, a magas klérus számára, előírás szerinti anyagok hivatalnoki egyenruhákhoz, tűzoltók és tornászok számára is, livreé-posztók,

úri- és női-loden-szövetek, női costum ruha-szövetek,

billiárd huzatok, posztók játékasztalokhoz és kocsihoz stb. jutányos, tisztességes, tartós, tiszta gyapju brünni posztóárakat és nem olcsó rongyokat, amelyek alig érik meg az elkészítés árát, ajánl:

SZATHMÁRY ALADÁR

a brünni, reichenbergi és olműtzi posztógyárak képviselője és hatóságilag engedélyezett kereskedelmi ügynökség Szászvároson, Sétátér-utca 5. szám.

223 13—

Tavaszi és nyári szezon!

MEGHIVÓ.

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság” XIV. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1916. évi augusztus hó 13-án délelőtt 11 órakor tartja a „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.” helyiségében, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Ha a nevezett napon a részvényesek kellő számban és kellő részvény képviselőiben nem gyűlnek össze, akkor az alapszabályok 15. §-a értelmében a közgyűlés 1916. évi augusztus hó 20-án délelőtt 11 órakor a már megnevezett helyen tartatik meg, mely gyűlés a megjelent tagok és képviselt részvényesek számára való tekintet nélkül fog határozni a közölt tárgysorozatban felemlített ügyek felett.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó és a határozatképesség megállapítása.
2. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1915—16. év üzleti eredményéről, a nyereség- és veszteség-számla, valamint a mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadása.
4. A tisztanyereség hováfordítása iránti határozathozatal.
5. Netaláni indítványok. Szászváros, 1916. évi július hó 17-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Megjegyzés. Az 1915—16. évi nyereség- és veszteség-számla, valamint a mérleg, továbbá az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak jelentései a közgyűlés előtt 8 napon át a hivatalos órák alatt a részvénytársaság könyv- és papírkereskedésében megtekinthetők.

Az alapszabályok 12. §-a szerint szavazási jogával csak az élhet, ki részvényeit le nem járt szelvényeivel együtt a „Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság”-nál a közgyűlést megelőző nap déli 12 órájáig elismervény ellenében — mely igazoló jegyűl szolgál — letette.

EGYESÜLT MOZGÓK

Szászvároson.

Vasárnap folyó évi július hó 30-án a „KÖZPONTI” szálloda nagytermében két fényes előadást tart cigányzene közreműködésével

Liliom kisasszony.

(Nordisk.) Egy királyné legendája 4 felvonásban. A címszerepben RITA SACCHETO.

Bernáték nyaralni mennek.

Vigjáték 3 felvonásban. A főszerepekben: ANNA MÜLLER LINCKE és HEDDA VERNON.

II-ik paragrafus.

Dráma 3 felvonásban.

Jancsi a papa kedvence.

Bohózat 1 felvonásban.

Sascha háborus hiradó.

Helyárok délután és este: Páholy 7 K, I. hely 1-20 kor., II. hely 60 fill., III. hely 40 fill. Karzat 40 fill. Számozott helyek!

Előadás kezdete d. u. pont 6 és este 9 órakor.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. órás és ékszerész SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

321 5—

Műjég kapható!

A Szászváros város műjéggyárában a műjeget a következő áron lehet vásárolni: a vásárolható legkisebb mennyiség egy fél-tomb (6 $\frac{1}{2}$ kiló) ára kilónként 8 fillér. Aki kötelezőleg a nyár folyamán minden nap 50 klgm vagy ezen felüli mennyiséget vásárol, az kilóját 7 fillérért kapja. Állandó vevőnek a jeget kívánatra házhoz szállítjuk. A jég-bárcák a városi villamosmű irodájában kaphatók a városházánál.

317 10—18

A városi villamosmű vezetősége.

A Schapirograph

a legjobb

sokszorosító készülék,

mellyel önállóan mindennemű nyomtatványokat készíthetünk, valamint leveleket, okmányokat, rajzokat, hangjegyeket, terveket stb. fekete és színes nyomtatásban sokszorosíthatunk. Gépirások után, ha azok hektograf-szalaggal, vagy a nálunk kapható különösen célszerű impregnált Carbonpapírral készültek, a Schapirograph segítségével 150 drb.-nál is több példányt készíthetünk!

Ára teljesen felszerelve 70 korona.

Raktár: Hirsch Adolf

7—10

papírkereskedőnél DÉVÁN.

331

4500 darabon felül

van használatban

Minden

alacsonyabb értékű

utánzattól óvakodjunk.

15 perc alatt

100—150 kifogástalan

tisztá másolatot kapunk

A Schapirograph legnagyobb előnye, hogy az

a rész, amelyen a lenyomott szöveg negatívuma van, 5—10 uj

szöveg lenyomathoz alkalmazható, miután az

előző írás néhány nap alatt teljesen eltűnik és

többé le nem nyomódik.

Transsylvania**szálloda Szászvároson.**

A „TRANSSYLVANIA“ szálloda alólírott vendéglőse tisztelettel ajánlja :: ::

éttermét és kávéházát

a nagyérdemű közönség b. figyelmébe és jóindulatába.

Izletes ételek, tisztán kezelt és hűtött italok! Naponként friss csapolású sör. Férőmentes, réz-ágyas szobák, valamint vonat-érkezéseknél omnibuszok, kocsik állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Olcsó árak, pontos kiszolgálás! Nyári helyiség, tekepálya! Telefonszám: 19.

Hazafias tisztelettel:

Stámp Márton

a „TRANSSYLVANIA“ szálloda vendéglőse.

303 12—20

„Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság“

1. Elfogad betéteket tőkekamatadó levonása nélkül;
2. Leszámitol és visszleszámitol (reescomptál) váltókat, utalványokat és csekkeket;
3. Finanszíroz bárminő ipari és kereskedelmi vállalatot;
4. Hitelt nyújt építkezésekre.
5. Jelzálogkölcsonnt ad adós- vagy óvadék-levelekre s már fennálló jelzálog kölcsönöket konvertál;
6. Vesz és elad külföldi pénznemet, arany- és ezüst-érmeket, értékpapírokat és sorsjegyeket;
7. Kölcsönt nyújt mindennemű részvényre, sorsjegyre kedvező feltételek mellett;
8. Bevált és leszámítol szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat s a sorolásokat díjmentesen megvizsgálja.

293 14—

Az igazgatóság.

Értesítés!

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy 1916. jul. 1-ével a helybeli piacon levő

Magyar Kaszinó

épületének földszintjén lévő EISENBURGER-féle

éttermet, kávéházat és cukrászdát

bérbe vettem s azt saját nevem alatt tovább folytatom. Kapható: izletes reggeli, villás reggeli, meleg vacsora, fekete kávé, tea, cukrász-sütemények, fagyalt stb.

Naponta friss csapolású sör és kitűnő borok.

Üzletem részére sikerült szaképzett cukrászt alkalmazni s így e téren is minden tekintetben teljesíteni fogom a n. é. közönség megrendeléseit. Pontos, becsületes kiszolgálással, izletes ételek és italok tartásával oda fogok törekedni, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégíthessem.

A piacon nyári kert és fedett veranda!**Számos bel- és külföldi napi- és hetilap!**

A n. é. közönség szíves támogatásáért esedezik:

TREUER SÁNDOR,

a „Magyar Kaszinó“ vendéglőjének bérője. 337 6—28

A Schelker-féle malomnál lévő folyó-, hullám- és zuhanyfürdő megnyílt.

FÜRDŐREND:

Hölgyek: folyó-fürdő egész nap.
Urak: folyó fürdő egész nap, hullám- és tusfürdő egész nap.

ÁRAK:

Idénybérlet uraknak, ruha nélkül	6 K
„ hölgyeknek folyó-fürdő	4 „
„ családnak folyó-fürdő	„
egy fülke használatával	7 „
Egy fülke használatára óránként	20 fillér.
Uszónadrág kölcsöndíja	10 „
Lepedő	30 „
Törülköző	10 „
	326 8—12

Róna Jenő**fényképészeti műterme**

Szászváros, Vásár-utca 4.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy — kellő munkával rendelkezővel — mindennemű és mennyiségű fényképészeti munkát el tudok vállalni. Felvételeket úgy nappal mint este (villanyvilágítás mellett) a legszébb kivitelben eszközölök. Elvállalok régi képekről (akár olaj, akár fényképekről)

nagyításokat

s egyáltalában e szakmába vágó mindenféle munkát. Együttal tudomására hozom a műkedvelő fényképező (amatőr) közönségnek, hogy raktáron tartok mindenféle fényképészeti cikket, (fényképező-gépek, lemezek, filmek, papírok, levelezőlapok stb.) Raktáron nem lévő cikkek is megrendelhetők s gyorsan szállíthatnak.

Felvételeket kívánatra házánál is teljesítek.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Szolid árak! Gyors és pontos kiszolgálás! A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész

SZÁSZVÁROS, Vásár-utca 4. sz.

325 8—30

Szászvárosban 10 éve fennálló cég.

Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!

Művészi kivitel!

Fényképészeti kirakat a kapu alatti nappal és este is megtekinthető!

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerezhetheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatcikkben. Továbbá női courens árukban, u. m.: szövetek, színes selymek, kretonok, zefírek, vásznak, paplanok, függönyök, szőnyegek, gyermek-ruhácskák, ernyők, utazó-kosarak és minden e szakmához tartozó árucikk. Ajánlja a cég férfi-, női-, fiu- és gyermek-

266

CIPŐIT

18—40

a jelenlegi viszonyokhoz képest a legolcsóbb napi árban. Tisztelettel

BENKŐ ÁRUHÁZ.